

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Jakuba Camrdy a soudců JUDr. Lenky Matyášové a JUDr. Viktora Kučery v právní věci žalobce: **Mgr. I. K.**, zastoupen JUDr. Martinem Týle, advokátem se sídlem Škroupova 561, Pardubice, proti žalovanému: **Krajský úřad Pardubického kraje**, se sídlem Komenského nám. 125, Pardubice, o kasační stížnosti žalovaného proti rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové – pobočka v Pardubicích ze dne 23. 10. 2024, č. j. 36 A 11/2023-61,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **s e o d m í t á .**
- II. Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Žalobce se žalobou podanou u Krajského soudu v Hradci Králové – pobočka v Pardubicích domáhal zrušení rozhodnutí žalovaného ze dne 25. 5. 2023, č. j. KrÚ 46909/2023/ODSH/16. Tímto rozhodnutím žalovaný zamítl odvolání žalobce a potvrdil rozhodnutí Magistrátu města Pardubic, odboru správních agend, ze dne 1. 6. 2022, č. j. OSA/P-1154/21-D/67, jímž byl žalobce shledán vinným z přestupku podle § 125c odst. 1 písm. f) bodu 2 zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů (zákon o silničním provozu), v relevantním znění, ve spojení s § 18 odst. 4 téhož zákona, kterého se dopustil tím, že dne 13. 7. 2021 jel jako řidič motorového vozidla v místě s nejvyšší povolenou rychlostí 50 km/h rychlostí 100 km/h (po odečtu tolerance měřidla). Za uvedený přestupek uložil správní orgán I. stupně žalobci pokutu ve výši 6 000 Kč a zákaz činnosti spočívající v zákazu řízení všech motorových vozidel na dobu 6 měsíců. K opravě odůvodnění rozhodnutí bylo následně vydáno opravné usnesení.

[2] Krajský soud danou žalobu usnesením ze dne 25. 3. 2024, č. j. 36 A 11/2023-25, odmítl jako opožděnou. Vyšel přitom ve shodě s žalovaným z předpokladu, že rozhodnutí žalovaného bylo žalobci doručeno dne 5. 6. 2023 za použití fikce doručení dle § 24 odst. 1, § 19 odst. 4 a § 20 odst. 1 správního řádu, a to na žalobcem zvolenou adresu pro doručování,

kteřou žalobce sdělil policejnímu orgánu při silniční kontrole. Toto sdělení adresy pro doručování považoval krajský soud za účinné i ve vztahu k oběma správním orgánům. Krajský soud tedy považoval za poslední den lhůty pro podání žaloby pondělí 7. 8. 2023, zatímco žaloba byla podána až dne 4. 12. 2023.

[3] Proti uvedenému usnesení krajského soudu podal žalobce kasační stížnost, kterou Nejvyšší správní soud shledal důvodnou a rozsudkem ze dne 9. 8. 2024, č. j. 5 As 82/2024-31, dané usnesení zrušil a věc vrátil krajskému soudu k dalšímu řízení. Dospěl totiž závěru, že krajský soud nesprávně odvodil počátek lhůty pro podání žaloby od doručení napadeného rozhodnutí žalobci fikcí na adresu pro doručování sdělenou při silniční kontrole. Nejvyšší správní soud s odkazem na relevantní judikaturu uzavřel, že adresa pro doručování sdělená žalobcem policejnímu orgánu při silniční kontrole byla účinná ve vztahu k správnímu orgánu prvního stupně, vůči žalovanému jako odvolacímu správnímu orgánu však již účinná nebyla. Žalovaný byl tedy povinen doručovat žalobci na adresu trvalého pobytu. Pokusy o doručování na jinou adresu nebylo možné považovat za řádné, proto s nimi nelze spojit účinky náhradního doručení ve smyslu § 24 odst. 1 správního řádu.

[4] Krajský soud po vrácení věci k dalšímu řízení, jsa vázán závěry vyslovenými Nejvyšším správním soudem, žalobu považoval za včasnou, a proto ji meritorně posoudil a dospěl k závěru, že v posuzovaném případě došlo k uplynutí promlčecí doby a s tím spojenému zániku odpovědnosti žalobce za přestupek. Krajský soud konstatoval, že se žalobce vytykaného jednání, v němž byl správními orgány spatřován přestupek, měl dopustit dne 13. 7. 2021. Prvním úkonem ve správním (přestupkovém) řízení bylo vydání příkazu ze dne 21. 10. 2021, který byl žalobci doručen dne 5. 11. 2021. Tím došlo k přerušení roční promlčecí doby dle § 32 odst. 2 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, v relevantním znění, a počala běžet nová promlčecí doba. Vzhledem k tomu, že uvedený příkaz byl na základě odporu žalobce zrušen, pokračoval správní orgán I. stupně v řízení a dne 7. 6. 2022 vydal prvostupňové rozhodnutí, kterým uznal žalobce vinným ze zmiňovaného přestupku. Tím došlo k dalšímu přerušení promlčecí doby a započetí běhu doby nové, jejíž konec připadal na 8. 6. 2023. Krajský soud konstatoval, že žaloba byla podána dne 4. 12. 2023 a správní spis obsahuje pouze doručenkou, dle které bylo napadené rozhodnutí žalobci doručováno na adresu v H. M., která však nedokládá řádné doručení rozhodnutí žalovaného. Rozhodnutí žalovaného nebylo žalobci v roční promlčecí době běžící od vydání prvostupňového rozhodnutí řádně doručeno, rozhodnutí žalovaného ani prvostupňové rozhodnutí tedy nenabyla právní moci a odpovědnost žalobce za projednávaný přestupek tak zanikla dne 9. 6. 2023. Krajský soud proto rozhodnutí žalovaného zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení s tím, že mu doporučil zvážit zastavení řízení dle § 90 odst. 4 správního řádu.

[5] Žalovaný (dále jen „stěžovatel“) podal proti uvedenému rozsudku krajského soudu kasační stížnost, v níž namítá, že krajský soud vyšel při posouzení věci ze závěrů předchozího rozsudku Nejvyššího správního soudu, jímž se však Nejvyšší správní soud dle stěžovatele odchýlil od předcházející judikatury, aniž by věc v souladu s § 17 odst. 1 s. ř. s. předložil rozšířenému senátu. Konkrétně stěžovatel odkazuje zejména na rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 5. 2018, č. j. 1 As 461/2017-33, a ze dne 7. 2. 2018, č. j. 9 As 126/2017-28 (všechna zde zmiňovaná rozhodnutí Nejvyššího správního soudu jsou dostupná na www.nssoud.cz). Dále stěžovatel vyjádřil nesouhlas se závěrem Nejvyššího

pokračování

správního soudu o tom, že sdělení doručovací adresy při silniční kontrole mělo účinky toliko vůči správnímu orgánu prvního stupně, nikoliv však vůči stěžovateli.

[6] Žalobce ve vyjádření ke kasační stížnosti uvedl, že kasační stížnost považuje za nepřipustnou ve smyslu § 104 odst. 3 písm. a) s. ř. s. a rovněž za nepřijatelnou ve smyslu § 104a odst. 1 s. ř. s. Navrhl tedy, aby ji Nejvyšší správní soud odmítl a přiznal mu náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

[7] Nejvyšší správní soud se nejprve zabýval otázkou přípustnosti kasační stížnosti. Pouze v případě přípustné kasační stížnosti je totiž na místě posuzovat její přijatelnost a následně případně přistoupit k meritornímu přezkumu. Shledal přitom, že kasační stížnost přípustná není.

[8] Projednávaná kasační stížnost je druhou kasační stížností podanou v téže věci.

[9] Z § 104 odst. 3 písm. a) s. ř. s. vyplývá, že opakovaná kasační stížnost v téže věci je přípustná pouze za předpokladu, že je jako její důvod namítáno, že se krajský soud neřídil závazným právním názorem Nejvyššího správního soudu.

[10] Judikatura dovodila také další výjimky z obecné nepřipustnosti opakované kasační stížnosti v téže věci. V usnesení ze dne 5. 2. 2013, č. j. 8 Afs 47/2012-39, uvedl Nejvyšší správní soud následující:

„Ustanovení § 104 odst. 3 písm. a) s. ř. s. obsahuje z uvedeného pravidla výjimku. Opakovaná kasační stížnost je přípustná, je-li v ní namítáno, že se krajský soud neřídil závazným právním názorem Nejvyššího správního soudu vysloveným v předchozím zrušujícím rozsudku. Přípustnost takové kasační stížnosti je tedy omezena na důvody, které Nejvyšší správní soud v souladu se zákonným omezením svého přezkumu dosud v téže věci neřešil. Smyslem této úpravy je, aby se Nejvyšší správní soud nemusel opakovaně zabývat věcí, u které již jednou vyslovil svůj právní názor závazný pro krajský soud; to za předpokladu, že se krajský soud tímto názorem řídil.

Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 29. 8. 2012, čj. 8 As 2/2012 - 55, shrnul závěry plynoucí z judikatury Ústavního soudu a Nejvyššího správního soudu, které se týkají dalších případů, kdy lze shledat přípustnost kasační stížnosti. Jedná se o případy, které ustanovení § 104 odst. 3 písm. a) s. ř. s. sice konkrétně nezmiňuje, ale implicitně v sobě obsahuje. Nepřipustnost kasační stížnosti nelze konstatovat zejména v případech, kdy Nejvyšší správní soud vytkl nižšímu správnímu soudu procesní pochybení nebo nedostatečně zjištěný skutkový stav, případně nepřezkoumatelnost jeho rozhodnutí. Odmítnutí kasační stížnosti za tohoto procesního stavu by znamenalo odmítnutí věcného přezkumu rozhodnutí z pohledu aplikace hmotného práva. Námitky opakované kasační stížnosti se musí pohybovat v rámci již vysloveného právního názoru či pokynu, tj. v mezích závěrů, které Nejvyšší správní soud v dané věci vyslovil, nebo musí směřovat k právní otázce, která nemohla být řešena v první kasační stížnosti, zejména pro vadný procesní postup nebo vadu obsahu rozhodnutí krajského soudu.

Opakovaná kasační stížnost je dále přípustná i v případě, kdy krajský soud doplnil po zrušení svého původního rozsudku dokazování, i když nově zjištěné skutečnosti hodnotil v souladu s názorem Nejvyššího správního soudu, vyjádřeným obecně a obiter dictum ve zrušujícím rozsudku. Obdobně může být podstatně změněn i právní stav, a to změnou či zrušením rozhodného právního předpisu, za situace bránící aplikaci původního předpisu;

podobně i deklarací protiústavnosti předpisu Ústavním soudem. Jako nepřípustnou nelze odmítnout ani opakovanou kasační stížnost, je-li jejím argumentačním základem podstatná změna judikatury, a to na úrovni, kterou by byl krajský soud i každý senát Nejvyššího správního soudu povinen akceptovat v novém rozhodnutí – například pokud by o rozhodné právní otázce uvažil jinak Ústavní soud, Evropský soud pro lidská práva, Evropský soudní dvůr.“

[11] Opakovanou kasační stížností je dále možné brojit proti rozhodnutí krajského soudu v otázkách, kterými se Nejvyšší správní soud v předchozím zrušovacím rozsudku nezabýval (viz např. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 9. 4. 2015, č. j. 4 As 45/2015-22).

[12] Nejvyšší správní soud v již citovaném usnesení ze dne 5. 2. 2013, č. j. 8 Afs 47/2012-39, rovněž zdůraznil, že na základě opakované kasační stížnosti nelze revidovat závěry, které Nejvyšší správní soud vyslovil v předchozím rozsudku vydaném v téže věci: *„Institut nepřípustnosti opakovaných kasačních stížností vylučuje, aby Nejvyšší správní soud k nové kasační stížnosti v téže věci sám revidoval svůj původní závazný právní názor. Zruší-li totiž Nejvyšší správní soud rozhodnutí krajského soudu, je vysloveným právním názorem vázán nejenom krajský soud (§ 110 odst. 4 s. ř. s.), ale také samotný Nejvyšší správní soud, rozhoduje-li za jinak nezměněných poměrů v téže věci. Tím je zaručen požadavek legitimního očekávání a předvídatelnosti soudního rozhodování (srov. usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 8. 7. 2008, čj. 9 Afs 59/2007 - 56).“*

[13] Nejvyšší správní soud posoudil obsah kasační stížnosti ve světle shora uvedených kritérií. Stěžovatel krajskému soudu nevytká, že se neřídil závazným názorem Nejvyššího správního soudu, nenamítá kupř. nepřekoumatelnost rozsudku krajského soudu či jiné vady řízení a netvrdí ani, že by v jeho případě byla dána některá z výše uvedených judikaturou dovozených výjimek z nepřípustnosti opakované kasační stížnosti. Naopak zcela otevřeně brojí přímo proti závěrům, které Nejvyšší správní soud vyslovil ve svém předchozím rozsudku vydaném v této věci a z nichž krajský soud v napadeném rozsudku vycházel. Stěžovatel tedy kasační stížností brojí proti závaznému posouzení otázky doručení rozhodnutí stěžovatele ze strany Nejvyššího správního soudu v předchozím zrušujícím rozsudku a domáhá se jeho revize. Kasační stížnost je proto podle § 104 odst. 3 písm. a) s. ř. s. nepřípustná.

[14] Pro úplnost Nejvyšší správní soud dodává, že ani stěžovateli požadavku na předložení věci rozšířenému senátu Nejvyššího správního soudu nelze vyhovět. Rozšířený senát Nejvyššího správního soudu takovou možnost vyloučil již v usnesení ze dne 8. 7. 2008, č. j. 9 Afs 59/2007-56, publ. pod č. 1723/2008 Sb. NSS, v němž uvedl následující: *„Rozšířený senát tak uzavřel, že zruší-li Nejvyšší správní soud v řízení o kasační stížnosti rozhodnutí krajského soudu, je vysloveným právním názorem vázán nejen krajský soud, ale také Nejvyšší správní soud sám, rozhoduje-li za jinak nezměněných poměrů v téže věci o kasační stížnosti proti novému rozhodnutí krajského soudu. Změny původně vysloveného právního názoru se senát, který o nové kasační stížnosti rozhoduje, nemůže domoci ani předložením věci rozšířenému senátu postupem podle § 17 s. ř. s.“ (důraz doplněn).*

[15] Nejvyšší správní soud proto kasační stížnost jako nepřípustnou ve smyslu § 104 odst. 3 písm. a) s. ř. s. dle § 46 odst. 1 písm. d) ve spojení s § 120 s. ř. s. odmítl.

pokračování

[16] O náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti rozhodl Nejvyšší správní soud dle § 60 odst. 3 ve spojení s § 120 s. ř. s. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti, byla-li kasační stížnost odmítnuta.

Poučení:

Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné (§ 53 odst. 3, § 120 s. ř. s.).

V Brně dne 6. března 2025

JUDr. Jakub Camrda
předseda senátu